CONCLUSIE VAN ADVOCAAT-GENERAAL
M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
van 11 november 2021 [1]

Zaak C-559/20

Koch Media GmbH
tegen
FU

[verzoek van het Landgericht Saarbrücken (rechter in tweede aanleg Saarbrücken, Duitsland) om een prejudiciële beslissing]

„Prejudiciële verwijzing – Intellectuele eigendom – Richtlijn 2004/48/EG – Artikel 14 – Gerechtskosten en andere kosten – Advocatenkosten voor een buitengerechtelijke aanmaning – Bepaling die voorziet in de plafonnering van de vergoedbare kosten in gevallen waarin de inbreuk is gepleegd door een natuurlijke persoon voor doeleinden die buiten zijn bedrijfs- of beroepsactiviteit vallen – Onbillijke waarde in de bijzondere omstandigheden van het concrete geval – Artikel 13 – Schadevergoeding – Ontoelaatbaarheid”

1. Een in Duitsland gevestigde onderneming, die houdster is van intellectuele-eigendomsrechten op een computerspel, heeft een advocaat ingeschakeld om een persoon die inbreuk had gemaakt op deze rechten te sommeren de inbreuk te staken. Deze persoon heeft gevolg gegeven aan die buitengerechtelijke aanmaning.

2. Overeenkomstig het Duitse recht moet een inbreukmaker in beginsel de kosten betalen voor de bijstand van een advocaat ter verdediging van een houder van intellectuele-eigendomsrechten. Het bedrag van deze kosten kan evenwel worden geplafonneerd wanneer de onrechtmatige gedraging door een natuurlijke persoon is verricht voor doeleinden die buiten zijn bedrijfs- of beroepsactiviteit vallen.

3. In casu is de inbreukmaker van mening dat de gevorderde kosten (984,60 EUR) buitensporig hoog zijn en daarom verzet hij zich tegen de betaling van die kosten. Dit verzet heeft geleid tot een geding in het kader waarvan de verwijzende rechter, kort gezegd, het volgende wenst te vernemen:

– of de advocatenkosten in verband met de buitengerechtelijke aanmaning binnen de werkingssfeer van richtlijn 2004/48/EG [2] vallen;

[1] Oorspronkelijke taal: Spaans.

[2] Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten (PB 2004, L 157, blz. 45, met rectificatie in PB 2004, L 195, blz. 16; hierna ook: „handhavingsrichtlijn”).

– indien deze vraag bevestigend wordt beantwoord: of deze kosten onder artikel 14 („gerechtskosten" of „andere kosten") dan wel artikel 13 („schadevergoeding") van richtlijn 2004/48 vallen;

– of de nationale regeling waarbij de kosten worden geplafonneerd, tenzij de niet-toepassing van die regeling om redenen van billijkheid gerechtvaardigd is, in overeenstemming is met richtlijn 2004/48, alsook met de richtlijnen 2001/29/EG[3] en 2009/24/EG[4] en welke factoren van invloed kunnen zijn op de vaststelling van het bedrag van de kosten.

I. Toepasselijke bepalingen

A. Unierecht

1. Richtlijn 2004/48

4. Artikel 1 („Doel") bepaalt:

„Deze richtlijn betreft de maatregelen, procedures en rechtsmiddelen die noodzakelijk zijn om de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten te waarborgen. In deze richtlijn omvat de term , intellectuele-eigendomsrechten' ook industriële-eigendomsrechten."

5. Artikel 2 („Toepassingsgebied") luidt:

„1. Onverminderd de middelen die in de communautaire of nationale wetgeving zijn of kunnen worden vastgelegd, voor zover deze middelen gunstiger zijn voor de rechthebbenden, zijn de bij deze richtlijn vastgestelde maatregelen, procedures en rechtsmiddelen overeenkomstig artikel 3 van toepassing op elke inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten, zoals bepaald in het communautaire recht en/of het nationale recht van de betrokken lidstaat.

[…]"

6. Artikel 3 („Algemene verplichting") bepaalt:

„1. De lidstaten stellen de maatregelen, procedures en rechtsmiddelen vast die nodig zijn om de handhaving van de in deze richtlijn bedoelde intellectuele-eigendomsrechten te waarborgen. Deze maatregelen, procedures en rechtsmiddelen dienen eerlijk en billijk te zijn, mogen niet onnodig ingewikkeld of kostbaar zijn en mogen geen onredelijke termijnen inhouden of nodeloze vertragingen inhouden.

2. De maatregelen, procedures en rechtsmiddelen moeten tevens doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn; zij worden zodanig toegepast dat het scheppen van belemmeringen voor legitiem handelsverkeer wordt vermeden en dat wordt voorzien in waarborgen tegen misbruik van deze procedures."

[3] Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (PB 2001, L 167, blz. 10; hierna ook: „auteursrechtrichtlijn").

[4] Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's (PB 2009, L 111, blz. 16; hierna ook: „computerprogrammarichtlijn").

7. Artikel 13 („Schadevergoeding”) luidt:

„1. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde rechterlijke instanties op verzoek van de benadeelde partij de inbreukmaker die wist of redelijkerwijs had moeten weten dat hij inbreuk pleegde, gelasten de rechthebbende een passende vergoeding te betalen tot herstel van de schade die deze wegens de inbreuk heeft geleden.

De rechterlijke instanties die de schadevergoeding vaststellen:

a) houden rekening met alle passende aspecten, zoals de negatieve economische gevolgen, waaronder winstderving, die de benadeelde partij heeft ondervonden, de onrechtmatige winst die de inbreukmaker heeft genoten en, in passende gevallen, andere elementen dan economische factoren, onder meer de morele schade die de rechthebbende door de inbreuk heeft geleden, of

b) kunnen, als alternatief voor het bepaalde onder a), in passende gevallen de schadevergoeding vaststellen als een forfaitair bedrag, op basis van elementen zoals ten minste het bedrag aan royalty's of vergoedingen dat verschuldigd was geweest indien de inbreukmaker toestemming had gevraagd om het desbetreffende intellectuele-eigendomsrecht te gebruiken.

2. De lidstaten kunnen bepalen dat de rechterlijke instanties invordering van winsten of betaling van een vooraf vastgestelde schadevergoeding kunnen gelasten, indien de inbreukmaker niet wist of niet redelijkerwijs had moeten weten dat hij inbreuk pleegde.”

8. Artikel 14 („Aan de procedure verbonden kosten”) bepaalt:

„De lidstaten dragen er zorg voor dat, als algemene regel, redelijke en evenredige gerechtskosten en andere kosten die de in het gelijk gestelde partij heeft gemaakt, door de verliezende partij zullen worden gedragen, tenzij de billijkheid zich daartegen verzet.”

2. Richtlijn 2001/29

9. Artikel 8 („Sancties en rechtsmiddelen”) luidt:

„1. De lidstaten voorzien in passende sancties en rechtsmiddelen met betrekking tot inbreuken op de in deze richtlijn omschreven rechten en verplichtingen en dragen er zorg voor, dat deze sancties en rechtsmiddelen daadwerkelijk worden toegepast. De aldus vastgestelde sancties moeten doeltreffend en evenredig zijn en bijzonder preventieve werking hebben.

2. Elke lidstaat draagt er zorg voor, dat rechthebbenden wier belangen worden geschaad door een inbreukmakende handeling die op zijn grondgebied plaatsvindt, een vordering tot schadevergoeding en/of beëindiging van de inbreuk en in voorkomend geval een vordering tot inbeslagneming van het inbreukmakende materiaal en de in artikel 6, lid 2, bedoelde inrichtingen, producten of onderdelen kunnen instellen.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat de rechthebbenden kunnen verzoeken om een verbod ten aanzien van tussenpersonen wier diensten door een derde worden gebruikt om inbreuk te maken op een auteursrecht of naburige rechten.”

3. Richtlijn 2009/24

10. Artikel 7 („Bijzondere beschermingsmaatregelen") bepaalt:

„1. Onverminderd de artikelen 4, 5 en 6, voorzien de lidstaten, overeenkomstig hun nationale wetgeving, in passende sancties tegen personen die de volgende, handelingen verrichten:

a) in het verkeer brengen van een kopie van een computerprogramma terwijl zij weten of redelijkerwijs kunnen vermoeden dat het een onrechtmatige kopie is;

b) bezit voor commerciële doeleinden van een kopie van een computerprogramma terwijl zij weten of redelijkerwijs kunnen vermoeden dat het een onrechtmatige kopie is;

c) in het verkeer brengen of bezit voor commerciële doeleinden van middelen die uitsluitend bestemd zijn om de ongeoorloofde verwijdering of ontwijking van enigerlei technische voorziening te vergemakkelijken die voor de bescherming van een programma getroffen mocht zijn.

2. Een onrechtmatige kopie van een computerprogramma kan in beslag worden genomen overeenkomstig de wetgeving van de betrokken lidstaat.

3. De lidstaten kunnen bepalen dat de in lid 1, onder c), bedoelde middelen in beslag worden genomen."

B. Duits recht. Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz

11. § 97 van het Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz)[5] bepaalt dat wanneer inbreuk wordt gemaakt op het auteursrecht of een ander door deze wet beschermd recht de benadeelde kan vorderen dat de inbreuk wordt beëindigd.

12. § 97a, in de versie die van toepassing is op het hoofdgeding, bepaalt:

„1) Alvorens een gerechtelijke verbodsprocedure in te leiden dient[6] de benadeelde de inbreukmaker te sommeren en hem de gelegenheid te bieden het geschil te beslechten door zich ertoe te verbinden zich van de inbreuk te onthouden op straffe van betaling van een overeengekomen adequate boete.

2) De aanmaning moet op duidelijke en begrijpelijke wijze:

1. de naam of bedrijfsnaam van de benadeelde vermelden, indien de benadeelde niet zelf maar een vertegenwoordiger de aanmaning verstuurt;

2. de inbreuk nauwkeurig beschrijven;

3. de geëiste vergoeding uitsplitsen naar schade en vergoeding van gemaakte kosten, en

[5] Wet van 9 september 1965 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten (BGBl. 1965 I, blz. 1273; hierna: „UrhG").

[6] Zie in dit verband punt 56 van deze conclusie.

4. indien een onthoudingsverklaring wordt verlangd, aangeven of de voorgestelde stakingsverplichting aanzienlijk verder gaat dan de inbreuk waarop de aanmaning betrekking heeft.

   Een aanmaning die niet aan de eerste volzin voldoet, is ongeldig.

3) Voor zover de aanmaning gerechtvaardigd is en voldoet aan lid 2, eerste volzin, punten 1 tot en met 4, kan vergoeding van de noodzakelijke kosten worden gevorderd. Voor het gebruik van de diensten van een advocaat is de vergoeding van de noodzakelijke kosten, wat betreft de wettelijke tarieven, beperkt tot een waarde van 1 000 EUR voor verbods- of stakingsvorderingen, wanneer de aangemaande persoon:

1. een natuurlijke persoon is die krachtens deze wet beschermde werken of ander krachtens deze wet beschermd materiaal niet voor zijn bedrijfs- of zelfstandige beroepsactiviteit gebruikt, en

2. niet reeds tot onthouding verplicht is uit hoofde van een contractueel recht van de aanmanende partij of op grond van een onherroepelijke rechterlijke beslissing of een voorlopige maatregel.

De in de tweede volzin aangegeven waarde is ook van toepassing indien er gelijktijdig sprake is van een verbodsvordering en een stakingsvordering. De tweede volzin is niet van toepassing indien deze waarde in de bijzondere omstandigheden van het concrete geval niet billijk is."

II. Feiten en prejudiciële vragen

13. Koch Media GmbH is een onderneming die computerspellen verkoopt en is op het Duitse grondgebied houdster van de exclusieve naburige rechten op de beschikbaarstelling aan het publiek van het professioneel ontwikkelde computerspel „This War of Mine".[7]

14. FU is een natuurlijke persoon en heeft, zonder een bedrijfs- of beroepsbelang na te streven en in strijd met de rechten van Koch Media, dit computerspel tussen 26 en 28 november 2014 op ten minste dertien tijdstippen via zijn internetaansluiting op een onlineplatform voor filesharing geplaatst en voor derden beschikbaar gesteld voor download.

15. Teneinde haar rechten geldend te maken, heeft Koch Media een advocatenkantoor in de arm genomen, dat in haar naam een aanmaning naar FU heeft gestuurd. Daarin werd FU verzocht zich ertoe te verbinden om het spel niet langer voor het publiek beschikbaar te stellen en werd er van hem een schadevergoeding gevorderd.

16. De aanmaning was doeltreffend: de inbreukmaker gaf gevolg aan dat verzoek en er waren geen verdere gerechtelijke stappen nodig.

17. De diensten van de advocaat brachten voor Koch Media kosten ter hoogte van 984,60 EUR met zich mee, die zij van de inbreukmaker heeft gevorderd. Dit bedrag is verkregen door een percentage toe te passen op een waarde van de vordering van 20 000 EUR.[8]

[7] Geen van de partijen betwist dat het spel elementen bevat die op grond van intellectuele-eigendomsrechten voor bescherming in aanmerking komen. De verwijzende rechter stelt vast dat computerspellen als het onderhavige worden beschermd door het Duitse auteursrecht en dus onder artikel 2 van richtlijn 2004/48 vallen.

[8] Het aldus verkregen bedrag (964,60 EUR) moest worden vermeerderd met kosten voor een bedrag van 20 EUR.

18. Aangezien FU het niet eens was met het bedrag van de kosten dat van hem werd gevorderd, heeft hij een gerechtelijke procedure aangespannen.

19. In eerste aanleg heeft het Amtsgericht Saarbrücken (rechter in eerste aanleg Saarbrücken, Duitsland) de inbreukmaker bij beslissing van 12 maart 2019 veroordeeld tot betaling van 124 EUR en de vordering van Koch Media voor het overige afgewezen.[9] Ter motivering van deze beslissing verwees het Amtsgericht Saarbrücken naar § 97a, lid 3, UrhG.

20. Koch Media heeft daarop hoger beroep ingesteld bij het Landgericht Saarbrücken (rechter in tweede aanleg Saarbrücken, Duitsland) en verzocht om erkenning van het recht op volledige vergoeding van de advocatenkosten.

21. Na zijn uitlegging van het nationale recht te hebben uiteengezet[10], betwijfelt de verwijzende rechter of het krachtens de op dit gebied toepasselijke richtlijnen wel mogelijk is om de door de inbreukmaker te vergoeden kosten te plafonneren wanneer de inbreukmaker een natuurlijke persoon is die geen professionele of commerciële doeleinden nastreeft.

22. Volgens de verwijzende rechter heeft het Hof in het arrest United Video Properties[11] geoordeeld dat een regeling die beoogt dat buitensporige kosten van de gevraagde vergoeding worden uitgesloten, in bepaalde omstandigheden gerechtvaardigd kan zijn. Voor de beoordeling van het onderhavige geval moet echter worden verduidelijkt of de beginselen in dat arrest ook dan gelden wanneer de partij tegen wie de vordering wordt ingesteld een natuurlijke persoon is die niet handelt in de uitoefening van een bedrijf of beroep.

23. Volgens de verwijzende rechter is met § 97a, lid 3, vierde volzin, UrhG de verhouding tussen regel en uitzondering van artikel 14 van richtlijn 2004/48 omgedraaid: is de partij tegen wie de vordering wordt ingesteld een natuurlijke persoon, dan kan in Duitsland een volledige vergoeding van de kosten alleen dan worden overwogen wanneer de uitkomst onbillijk zou zijn.

24. Bovendien verklaart hij dat er onder de rechters in Duitsland geen eensgezindheid bestaat over de vraag of de uitzonderingsbepaling van § 97a, lid 3, vierde volzin, UrhG kan worden uitgelegd op een wijze die in overeenstemming met richtlijn 2004/48.

25. In deze omstandigheden heeft het Landgericht Saarbrücken het Hof de volgende prejudiciële vragen voorgelegd:

„1) a) Moet artikel 14 van de handhavingsrichtlijn aldus worden uitgelegd dat noodzakelijke advocatenkosten die voor een houder van intellectuele-eigendomsrechten in de zin van artikel 2 van de handhavingsrichtlijn zijn ontstaan doordat hij buitengerechtelijk en middels een aanmaning een inbreukmaker op deze rechten heeft verzocht om de inbreuk te staken, als ‚gerechtskosten' of ‚andere kosten' onder die bepaling vallen?

b) Indien de eerste vraag, onder a), ontkennend wordt beantwoord: moet artikel 13 van de handhavingsrichtlijn aldus worden uitgelegd dat de in de eerste vraag, onder a), genoemde advocatenkosten in aanmerking komen voor ‚schadevergoeding' in de zin van die bepaling?

[9] Het bedrag van 124 EUR is verkregen door een percentage toe te passen op een waarde van de vordering van 1 000 EUR, vermeerderd met kosten voor een bedrag van 20 EUR.

[10] Zie punten 29 e.v. van deze conclusie.

[11] Arrest van 28 juli 2016 (C-57/15, EU:C:2016:611; hierna: „arrest United Video Properties").

2) a) Moet het Unierecht, met name in het licht van

– de artikelen 3, 13 en 14 van de handhavingsrichtlijn;

– artikel 8 van de auteursrechtrichtlijn en

– artikel 7 van de computerprogrammarichtlijn,

aldus worden uitgelegd dat een houder van intellectuele-eigendomsrechten in de zin van artikel 2 van de handhavingsrichtlijn in beginsel recht heeft op volledige vergoeding van de in de eerste vraag, onder a), genoemde advocatenkosten, dan wel op vergoeding van een redelijk en substantieel deel daarvan, ook wanneer

– de gestelde inbreuk is gepleegd door een natuurlijke persoon voor doeleinden die buiten zijn bedrijfs- of beroepsactiviteit vallen, en

– een nationale regeling in een dergelijk geval bepaalt dat deze advocatenkosten doorgaans slechts vergoedbaar zijn op grond van een verlaagde waarde van de vordering?

b) Indien de tweede vraag, onder a), bevestigend wordt beantwoord: moeten de in de tweede vraag, onder a), aangehaalde bepalingen van Unierecht aldus worden uitgelegd dat een uitzondering op het in de tweede vraag, onder a), genoemde beginsel, volgens hetwelk de houder van intellectuele-eigendomsrechten recht heeft op volledige vergoeding van de in de eerste vraag, onder a), genoemde advocatenkosten, dan wel op vergoeding van een redelijk en substantieel deel daarvan, met inachtneming van andere factoren (zoals bijvoorbeeld de recente aard van het werk, de duur van de publicatie en het feit dat de inbreuk is gepleegd door een natuurlijke persoon voor doeleinden die buiten zijn bedrijfs- of beroepsactiviteit vallen), kan worden toegepast, zelfs wanneer de inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten in de zin van artikel 2 van de handhavingsrichtlijn bestaat in filesharing, dat wil zeggen de beschikbaarstelling van het werk aan het publiek door het te plaatsen op een vrij toegankelijk online uitwisselingsplatform zonder digital rights management waar alle leden het gratis kunnen downloaden?”

III. Procedure bij het Hof

26. Het verzoek om een prejudiciële beslissing is bij de griffie van het Hof ingekomen op 26 oktober 2020.

27. Koch Media, de Duitse regering en de Europese Commissie hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

28. Het houden van een terechtzitting werd niet noodzakelijk geacht.

IV. Beoordeling

A. In de verwijzingsbeslissing verschafte verduidelijkingen over het toepasselijke nationale recht

29. De verwijzende rechter legt de toepasselijke nationale regels uit en beschrijft de nationale praktijk zoals hierna uiteengezet. Het Hof moet deze uiteenzetting in beginsel in acht nemen, aangezien het aan de verwijzende rechter staat om de reikwijdte van het nationale recht te bepalen.

30. Overeenkomstig § 97a juncto § 97, lid 1, UrhG kan de benadeelde houder van een intellectuele-eigendomsrecht vorderen dat de inbreukmaker de onrechtmatige gedraging staakt en schadevergoeding van hem vorderen.

31. Doorgaans doen rechthebbenden met behulp van een advocaat eerst hun recht gelden door de inbreukmaker te verzoeken om de inbreuk te staken. De advocaat verstuurt een aanmaning overeenkomstig § 97a, lid 1, UrhG, die ertoe strekt de inbreukmaker een zogeheten onthoudingsverklaring met boetebeding te doen afgeven.

32. De afgifte van een dergelijke verklaring behelst een stakingsverplichting en neemt het gevaar voor recidive weg. Hiermee is het niet langer nodig – en ook niet langer mogelijk – om de vordering voor de rechter geldend te maken. In dit opzicht dient de aanmaning om een procedure te vermijden.

33. Overeenkomstig § 97a, lid 3, UrhG kan een rechthebbende wiens auteursrechten zijn geschonden, in beginsel vorderen dat de „noodzakelijke kosten" door de inbreukmaker worden vergoed.

34. Om te bepalen welke regeling geldt voor de als advocatenkosten aan te merken „noodzakelijke kosten" van een buitengerechtelijke aanmaning moet worden teruggevallen op het Gesetz über die Vergütung der Rechtsanwältinnen und Rechtsanwälte (Rechtsanwaltsvergütungsgesetz) [12].

35. Het RVG bepaalt het volgende:

– De vergoeding van de advocatenkosten geschiedt volgens de in het RVG vastgestelde tariefregeling. Kosten die hoger oplopen dan de in het RVG vastgestelde bedragen, worden door de rechters doorgaans niet als vergoedbare kosten aangemerkt.

– De kosten die een advocaat in rekening mag brengen aan zijn cliënt, zijn afhankelijk van de waarde van de vordering. Hoe hoger de waarde van de vordering, des te hoger zijn de kosten.

36. Volgens het Bundesgerichtshof (hoogste federale rechter in burgerlijke en strafzaken, Duitsland) bedraagt de waarde van een vordering ten minste 10 000 EUR in het geval van een stakingsvordering van de rechthebbende met betrekking tot films, muziek of dvd's.

37. Bij toepassing van § 97a, lid 3, tweede volzin, UrhG wordt de waarde van de vordering, waarop een percentage wordt toegepast, echter geplafonneerd tot 1 000 EUR wanneer de aangemaande partij: (1) een natuurlijke persoon is die de beschermde werken of ander beschermd materiaal

[12] Wet inzake de vergoeding van advocaten (hierna: „RVG").

niet voor zijn bedrijfs- of zelfstandige beroepsactiviteit gebruikt, en (2) niet reeds tot onthouding verplicht is uit hoofde van een contractueel recht van de aanmanende partij of op grond van een onherroepelijke rechterlijke beslissing of een voorlopige maatregel.

38. De plafonnering van de waarde van de vordering geldt in de verhouding tussen de houder van het recht en de inbreukmaker op het recht, maar niet tussen de houder van het recht en diens advocaat. De advocaat brengt de houder van het recht een honorarium in rekening dat op basis van de *werkelijke* waarde van de vordering is vastgesteld (dus zonder plafonnering van de waarde), waardoor er aanzienlijke verschillen kunnen ontstaan. [13]

39. § 97a, lid 3, vierde volzin, UrhG voorziet echter in een uitzonderingsbepaling volgens welke in concrete gevallen de plafonnering van de waarde buiten beschouwing kan worden gelaten indien het in het licht van de omstandigheden „onbillijk" zou zijn om de waarde op 1 000 EUR vast te stellen.

B. Eerste prejudiciële vraag

40. De verwijzende rechter wenst te vernemen of de advocatenkosten die voor de houder van intellectuele-eigendomsrechten zijn ontstaan doordat hij buitengerechtelijk en middels een aanmaning een inbreukmaker op deze rechten heeft verzocht om de inbreuk te staken, onder richtlijn 2004/48 (en in het bijzonder onder artikel 14, of subsidiair artikel 13) vallen.

41. Een buitengerechtelijke geschillenbeslechtingsprocedure kan binnen de werkingssfeer van richtlijn 2004/48 vallen, voor zover deze behoort tot „maatregelen, procedures en rechtsmiddelen die noodzakelijk zijn om de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten te waarborgen". [14]

42. Het Hof heeft in het arrest M.I.C.M. geoordeeld dat „het streven naar een minnelijke schikking vaak een voorwaarde is om de eigenlijke schadevordering te kunnen instellen". [15]

43. In hetzelfde arrest heeft het Hof benadrukt dat richtlijn 2004/48 van toepassing is op een afzonderlijke procedure die plaatsvindt op grond van artikel 8, lid 1, van die richtlijn en ziet op „een verzoek om informatie […] dat […] in een precontentieuze fase is ingediend". [16]

44. In de context van de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten vormt richtlijn 2004/48 dan ook in beginsel het juridische referentiekader voor handelingen die – gerechtelijk of buitengerechtelijk – niet alleen strekken tot identificatie van de inbreukmaker, maar ook tot staking van het gedrag van de inbreukmaker.

45. Uitgaande van die premisse wenst de verwijzende rechter te vernemen of de advocatenkosten voor de aanmaning tot staking vallen onder: a) de gerechtskosten of andere kosten als bedoeld in artikel 14 van richtlijn 2004/48, dan wel b) subsidiair, de schadevergoeding als bedoeld in artikel 13 van deze richtlijn.

[13] In een geval waarin de waarde van een vordering bijvoorbeeld wordt vastgesteld op 10 000 EUR, zal de houder van de rechten aan zijn advocaat een honorarium van 745 EUR moeten betalen, waarvan hij echter slechts 124 EUR terugbetaald krijgt door de inbreukmaker.

[14] Artikel 1 van richtlijn 2004/48.

[15] Arrest van 17 juni 2021 (C-597/19, EU:C:2021:492, punt 80).

[16] Ibidem, punten 82 en 84. In die zaak „[verzocht] een verzoeker […] een internetprovider […] om informatie aan de hand waarvan zijn klanten kunnen worden geïdentificeerd, juist om op nuttige wijze een rechtsvordering tegen de vermeende inbreukmakers te kunnen instellen". Aangezien dit verzoek is gedaan – en de daaruit voortvloeiende afzonderlijke procedure is aangespannen – bij de bevoegde rechterlijke instanties, kan de analogie met buitengerechtelijke aanmaningen niet zonder meer in haar geheel worden toegepast.

46. Zoals ik in mijn conclusie in de zaak United Video Properties heb aangegeven, „[regelt de handhavingsrichtlijn in dezelfde (zesde) afdeling] [v]anuit systematisch oogpunt […] zowel de , schadevergoeding' als de ‚aan de procedure verbonden kosten'. Overweging 26 van de richtlijn verwijst naar de vergoeding van geleden schade, maar niet naar de vergoeding van aan de procedure verbonden kosten. Uit het feit dat beide begrippen in dezelfde afdeling van de richtlijn zijn ondergebracht, zou echter kunnen worden afgeleid dat de handhavingsrichtlijn de aan de procedure verbonden kosten behandelt als onderdeel van de schadeloosstelling van de houders van intellectuele-eigendomsrechten." [17]

47. Een rechthebbende wiens intellectuele-eigendomsrechten zijn geschonden, kan in een precontentieuze fase verschillende stappen ondernemen om zijn rechten geldend te maken, zonder dat de kosten van *elk* van die stappen moet worden opgenomen in de gerechtskosten in de zin van richtlijn 2004/48.

48. Of een buitengerechtelijke procedure ter bescherming van intellectuele-eigendomsrechten binnen de werkingssfeer van richtlijn 2004/48 valt, is afhankelijk van de bijzondere kenmerken ervan; vervolgens moeten de begrippen „gerechtskosten" en „schadevergoeding" van elkaar worden onderscheiden, aangezien zij, gelet op hun verwantschap, met elkaar kunnen worden verward.

49. De opneming van de kosten van een buitengerechtelijke aanmaning als een van de bestanddelen van de schadevergoeding in de zin van artikel 13 van de richtlijn zou ertoe kunnen leiden dat artikel 14 een deel van zijn werkingssfeer verliest.

50. Omgekeerd „houdt een ruime uitlegging van artikel 14 van richtlijn 2004/48, in die zin dat de verliezende partij als algemene regel ‚de andere kosten' van de in het gelijk gestelde partij moet dragen, zonder enige precisering wat betreft de aard van die kosten, het risico in dat dit artikel een te ruime werkingssfeer wordt verleend, waardoor artikel 13 van die richtlijn zijn nuttig effect wordt ontnomen". [18]

51. Het streven naar een evenwicht heeft het Hof ertoe gebracht „[d]eze uitdrukking […] strikt [uit te leggen] en [aan te nemen] dat onder ‚andere kosten' in de zin van artikel 14 enkel de kosten vallen die rechtstreeks en nauw verbonden zijn met de betrokken gerechtelijke procedure". [19]

52. „Wat […] de buitengerechtelijke kosten betreft, die onder meer verband houden met de tijd die het slachtoffer van de inbreuk heeft moeten besteden om zijn rechten geldend te maken" heeft het Hof in dezelfde geest geoordeeld dat deze onder artikel 14 van richtlijn 2004/48 kunnen vallen, voor zover deze bepaling „het niveau van bescherming van de intellectuele eigendom

[17] C-57/15, EU:C:2016:201, punt 58.

[18] Arrest United Video Properties, punt 36.

[19] Ibidem, punt 36 in fine.

beoogt te versterken door te voorkomen dat een benadeelde partij ervan zou worden weerhouden om ter waarborging van [haar] rechten een gerechtelijke procedure in te stellen (zie arrest van 16 juli 2015, Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, punt 77)”.[20]

53. Een buitengerechtelijke aanmaning tot staking van een onrechtmatige gedraging gaat verder dan andere mogelijke precontentieuze stappen die tot doel hebben het slachtoffer in staat te stellen de omvang en de reikwijdte van een inbreuk vast te stellen en de persoon te identificeren die verantwoordelijk is voor het plegen van die inbreuk.[21]

54. Indien een dergelijke aanmaning in het nationale recht bedoeld is als het *normale* (zij het niet strikt verplichte) middel om de beëindiging van een inbreuk te bewerkstelligen en in de praktijk vaak voor dat doel wordt gebruikt, dan kan die aanmaning worden aangemerkt als een onmiddellijk en rechtstreeks onderdeel van het procesverloop. Wanneer een dergelijk mechanisme de facto onvermijdelijk wordt in de nationale juridische realiteit, kan daaraan een dimensie worden toegekend die „nauw verband houdt” met de gerechtelijke procedure die het beoogt te vermijden.

55. Dit is des te meer het geval wanneer niet alleen de praktijk, maar ook het nationale recht zelf voorschrijft dat dit mechanisme *verplicht* moet worden gebruikt alvorens een gerechtelijke procedure aan te spannen.

56. Onder voorbehoud van de uitlegging die de verwijzende rechter aan het nationale recht geeft, zou § 97a, lid 1, UrhG met betrekking tot de aard van de aanmaning op twee manieren kunnen worden gelezen: a) het gaat om een dwingende verplichting indien de benadeelde voornemens is een rechtsvordering in te stellen[22], of b) het gaat slechts om een voorgestelde of aanbevolen – en dus niet verplichte – stap die voorafgaat aan de instelling van een dergelijke rechtsvordering[23].

57. Uit de verwijzingsbeslissing blijkt impliciet dat de tweede interpretatie wordt gekozen. In werkelijkheid leiden beide interpretaties echter tot hetzelfde resultaat:

– Indien de voorafgaande aanmaning tot staking van de inbreuk makende gedraging in het Duitse procesrecht een voorwaarde zou zijn voor de ontvankelijkheid van een rechtsvordering met hetzelfde voorwerp, zou het verband tussen de gerechtelijke en de buitengerechtelijke procedure niet duidelijker kunnen zijn.

– Een dergelijk verband bestaat evenwel ook (zij het niet zo evident) wanneer de buitengerechtelijke aanmaning – zoals in het UrhG is bepaald – de precontentieuze weg is die

[20] Arrest van 9 juni 2016, Hansson (C-481/14, EU:C:2016:419, punt 62). Volgens punt 3 van het dictum van het arrest Hansson staat artikel 94, lid 2, van verordening (EG) nr. 2100/94 [van de Raad van 27 juli 1994 inzake het communautaire kwekersrecht (PB 1994, L 227, blz. 1)] toe dat in het kader van de bodemprocedure gemaakte buitengerechtelijke kosten niet in aanmerking worden genomen. „Het buiten beschouwing laten van deze kosten is echter afhankelijk van de voorwaarde dat het bedrag dat naar verwachting als gerechtskosten aan het slachtoffer van de inbreuk kan worden toegekend, niet van dien aard is dat het deze laatste ervan kan weerhouden zijn rechten in rechte geldend te maken, gelet op de buitengerechtelijke kosten die te zijnen laste blijven en op het nut daarvan voor de primaire vordering tot schadevergoeding.”

[21] Op dit soort stappen heeft overweging 26 van richtlijn 2004/48 betrekking. In die overweging wordt verwezen naar de doelstelling om „schadeloosstelling mogelijk te maken die op een objectieve grondslag berust, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de kosten van de rechthebbende, bijvoorbeeld voor opsporing en onderzoek”.

[22] „Alvorens een gerechtelijke verbodsprocedure in te leiden *moet* de benadeelde de inbreukmaker sommeren”.

[23] „Alvorens een gerechtelijke verbodsprocedure in te leiden *zou* de benadeelde de inbreukmaker *moeten* sommeren”.

door het nationale recht wordt voorgesteld of aanbevolen in bewoordingen die deze de facto haast onvermijdelijk maken. [24]

58. Uit het voorgaande kan voor de toepassing van artikel 14 van richtlijn 2004/48 het volgende worden afgeleid:

– De kosten die aan de buitengerechtelijke aanmaning tot staking van de inbreuk makende gedraging verbonden zijn, hangen rechtstreeks en nauw samen met de daaropvolgende gerechtelijke procedure, ook al wordt er geen gerechtelijke procedure aangespannen omdat er gehoor wordt gegeven aan de aanmaning.

– De inbreukmaker moet als „verliezende" partij (omdat deze de aanmaning tot staking van zijn gedrag heeft aanvaard) de kosten dragen die de rechthebbende (de in het gelijk gestelde partij) heeft gemaakt, tenzij de billijkheid zich daartegen verzet.

– De verplichting om de kosten van de wederpartij te dragen, rust op de inbreukmaker omdat „in het algemeen de pleger van de inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten alle financiële gevolgen van zijn handelwijze [moet] dragen". [25]

59. De aan de aanmaning verbonden kosten – die, zoals reeds is vermeld, door de inbreukmaker moeten worden gedragen – kunnen in beginsel het honorarium van de ingeschakelde advocaat omvatten, zelfs indien het nationale recht niet dwingend voorschrijft dat een dergelijke aanmaning voorafgaand aan de gerechtelijke procedure door een advocaat moet worden verstuurd. Op dit punt zal ik in het kader van de tweede prejudiciële vraag ingaan.

60. Kortom, mijns inziens staat er niets aan in de weg dat de kosten – met inbegrip van advocatenkosten – van een buitengerechtelijke aanmaning tot staking van de gedraging van de inbreukmaker, wegens hun verband met een mogelijke op handen zijnde gerechtelijke procedure (die ook zou zijn gericht op de staking van een geconstateerde en aan een bepaalde persoon toe te rekenen inbreuk), binnen de werkingssfeer van artikel 14 van richtlijn 2004/48 vallen.

C. Tweede prejudiciële vraag

61. De tweede prejudiciële vraag bestaat uit twee vragen die samen kunnen worden behandeld.

62. De verwijzende rechter wenst te vernemen of de houder van de intellectuele-eigendomsrechten „in beginsel recht heeft op volledige vergoeding van de […] advocatenkosten, dan wel op vergoeding van een redelijk en substantieel deel daarvan", wanneer:

– de inbreuk is gepleegd door een natuurlijke persoon voor doeleinden die buiten zijn bedrijfs- of beroepsactiviteit vallen, en

[24] Dit verband wordt versterkt door een argument dat in de opmerkingen van de partijen is aangehaald: een aanmaning heeft niet alleen tot doel een gerechtelijke procedure te vermijden, maar is ook nuttig om te voorkomen dat de rechthebbende eventueel in de kosten wordt verwezen indien deze zich rechtstreeks tot de rechter zou wenden. Volgens hen is het in het Duitse recht zo dat indien de benadeelde partij zich zonder meer tot de rechter zou wenden, zij riskeert dat de inbreukmaker waarschijnlijk zal berusten in de vorderingen, hetgeen zou kunnen betekenen dat de rechthebbende (die het slachtoffer was van de inbreuk) niet alleen zijn eigen kosten en uitgaven voor de gerechtelijke procedure zou moeten dragen, maar ook die van de inbreukmaker. In deze omstandigheden zou de benadeelde partij „ervan […] worden weerhouden om ter waarborging van [haar] rechten een gerechtelijke procedure in te stellen".

[25] Arrest van 18 oktober 2011, Realchemie Nederland (C-406/09, EU:C:2011:668, punt 49).

– het nationale recht in een dergelijk geval bepaalt dat deze advocatenkosten doorgaans slechts vergoedbaar zijn op grond van een verlaagde waarde van de vordering.

63. Daartoe heeft de verwijzende rechter verzocht om uitlegging van „het Unierecht, met name in het licht van de artikelen 3, 13 en 14 van de handhavingsrichtlijn, artikel 8 van de auteursrechtrichtlijn en artikel 7 van de computerprogrammarichtlijn".

64. Vast staat dat de voornoemde artikelen van de auteursrechtrichtlijn en de computerprogrammarichtlijn voorzien in maatregelen met betrekking tot de bescherming van de houder van het intellectuele-eigendomsrecht dat het voorwerp is van onrechtmatige handelingen.

65. Gelet op het algemene karakter van de bewoordingen van deze artikelen in vergelijking met die van artikel 14 van richtlijn 2004/48, dat specifiek de gerechtskosten en andere kosten in dit soort procedures regelt, verdient het evenwel aanbeveling de aandacht toe te spitsen op laatstgenoemd artikel en de overige artikelen buiten beschouwing te laten.

66. Zoals ik in mijn conclusie (van dezelfde datum) in de zaak NovaText heb aangegeven [26], is artikel 14 van richtlijn 2004/48 niet onvoorwaardelijk, aangezien het niet alleen een „algemene regel" is, maar de lidstaten ook verplicht enkel te verzekeren dat de redelijke [27] en evenredige [28] gerechtskosten worden vergoed.

67. In artikel 97a, lid 3, UrhG worden de voor de tenuitvoerlegging van een aanmaning gemaakte advocatenkosten zonder meer aangemerkt als „noodzakelijke kosten" [29] (uiteraard op voorwaarde dat de aanmaning gerechtvaardigd is). De verwijzende rechter lijkt ook van mening te zijn dat deze kosten in casu noodzakelijk zijn.

68. Volgens diezelfde bepaling van het UrhG wordt „[v]oor het gebruik van de diensten van een advocaat […] de vergoeding van de *noodzakelijke kosten*" echter beperkt tot de wettelijke tarieven die zijn berekend aan de hand van een waarde van 1 000 EUR voor verbods- of stakingsvorderingen die worden ingesteld tegen een particulier die in die hoedanigheid handelt (dat wil zeggen zonder bedrijfs- of beroepsbelang na te streven).

69. De ontstane situatie is vergelijkbaar met de situatie in de zaak United Video Properties. Terwijl er in die zaak in de Belgische wetgeving een grens was vastgesteld voor de kosten die zijn verbonden aan de bijstand van een advocaat, wordt hier een soortgelijk resultaat bereikt langs een andere weg, namelijk de vaststelling van de waarde van de vordering op 1 000 EUR, wanneer de inbreukmaker op het intellectuele-eigendomsrecht een particulier is.

70. In die zaak heb ik mij op het standpunt gesteld dat artikel 14 van richtlijn 2004/48 een beginsel vaststelt waarop uitzonderingen mogelijk zijn „volgens de criteria van redelijkheid en evenredigheid die de wetgevers van de lidstaten een hoge mate van vrijheid bieden. Naar mijn

[26] Punt 34 van mijn conclusie in de zaak NovaText (C-531/20).

[27] Arrest United Video Properties, punt 24: „Artikel 14 van richtlijn 2004/48 verplicht de lidstaten echter enkel te verzekeren dat de , redelijke' proceskosten worden vergoed. Bovendien bepaalt artikel 3, lid 1, van deze richtlijn onder meer dat de door de lidstaten vastgestelde procedures niet onnodig kostbaar mogen zijn."

[28] Ibidem, punt 29: „[…] artikel 14 van richtlijn 2004/48 bepaalt dat de proceskosten die de verliezende partij moet dragen, ‚evenredig' moeten zijn. De vraag of die kosten evenredig zijn, kan niet worden beoordeeld zonder acht te slaan op de kosten die de in het gelijk gestelde partij daadwerkelijk heeft gemaakt voor de bijstand van een advocaat, voor zover die redelijk zijn […]."

[29] Wat de vraag betreft of kosten noodzakelijk zijn, verwijs ik naar mijn conclusie in de zaak NovaText (C-531/20).

mening staat het de nationale wetgever vrij om te bepalen, onder meer rekening houdend met de rechtscultuur en de omstandigheden van de rechtsbijstand in België, boven welke grens de op de verliezende partij verhaalbare advocaatkosten niet langer redelijk zijn." [30]

71. In het arrest United Video Properties heeft het Hof geoordeeld dat het systeem van maximumtarieven voor de vaststelling van de op de verliezende partij verhaalbare advocatenkosten in beginsel niet in strijd is met richtlijn 2004/48, maar het heeft deze overweging genuanceerd door te verklaren dat:

– Het redelijkheidsvereiste „niet [wettigt] dat in een lidstaat met het oog op uitvoering van artikel 14 van richtlijn 2004/48 een regeling wordt vastgesteld met forfaitaire tarieven die *aanzienlijk lager* zijn dan de gemiddelde tarieven die in de praktijk gelden voor de diensten van advocaten in die lidstaat". [31]

– Een regeling waarbij een dergelijke grens wordt vastgesteld „[…] in de eerste plaats moet waarborgen dat die grens de tarieven weerspiegelt die daadwerkelijk gelden voor de diensten van advocaten op het gebied van intellectuele eigendom, en in de tweede plaats [vanuit het oogpunt van de evenredigheid] dat minstens *een significant en passend deel van de redelijke kosten* die de in het gelijk gestelde partij daadwerkelijk heeft gemaakt, door de verliezende partij wordt gedragen". [32]

72. Aan de hand van deze rechtsoverwegingen kan het antwoord op het eerste deel van de tweede prejudiciële vraag worden afgeleid: de benadeelde heeft in beginsel recht op vergoeding van alle of althans een aanzienlijk deel van de advocatenkosten voor de aanmaning tot staking, wanneer de bijstand van een advocaat noodzakelijk wordt geacht en het gevorderde bedrag redelijk en evenredig is (hetgeen ter beoordeling van de verwijzende rechter staat).

73. Dit antwoord verandert niet omdat de inbreuk op de intellectuele-eigendomsrechten is gepleegd door een natuurlijke persoon voor doeleinden die buiten zijn bedrijfs- of beroepsactiviteit vallen. Deze omstandigheid lijkt mij irrelevant vanuit het oogpunt van artikel 14 van richtlijn 2004/48, dat betrekking heeft op de bescherming van de rechten van de benadeelde, waarvan de commerciële exploitatie ook in dat geval wordt aangetast.

74. Het slachtoffer van een inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten kan de uit de inbreuk voortvloeiende schade ondervinden, ongeacht of de inbreuk is gepleegd door een natuurlijke persoon voor doeleinden die buiten dan wel binnen zijn bedrijfs- of beroepsactiviteit vallen.

75. De omvang van de schade zal mogelijk verschillen (het is logisch om aan te nemen dat de schade groter zal zijn in de tweede situatie), maar voor de volledige vergoeding van die schade [33] moet worden gekeken naar de schadevergoeding van artikel 13 van richtlijn 2004/48 bedoeld, en niet naar de „gerechtskosten" van artikel 14 van die richtlijn.

76. Indien de regel die krachtens § 97a, lid 3, UrhG van toepassing is op natuurlijke personen die een inbreuk plegen voor doeleinden die buiten hun bedrijfs- of beroepsactiviteit vallen, geen uitzonderingen zou toestaan, zou deze onverenigbaar zijn met artikel 14 van richtlijn 2004/48,

[30] Conclusie in de zaak United Video Properties (C-57/15, EU:C:2016:201, punt 76).

[31] Arrest United Video Properties, punt 26. Cursivering van mij.

[32] Ibidem, punt 30. Cursivering van mij.

[33] Zie wederom arrest van 18 oktober 2011, Realchemie Nederland (C-406/09, EU:C:2011:668, punt 49), vermeld in punt 58.

zoals uitgelegd in de zojuist door mij beschreven zin. Er zou namelijk niet zelden sprake zijn van de vergoeding van bedragen die „aanzienlijk lager" zijn dan de gangbare honoraria, waardoor niet wordt voldaan aan de criteria van het arrest United Video Properties. [34]

77. Deze regel is echter niet star en de Duitse rechters hebben de bevoegdheid om de regel niet toe te passen en een hoger bedrag als referentiewaarde vast te stellen (voor de berekening van het overeenkomstige percentage), indien de billijkheid zulks vereist op grond van „de bijzondere omstandigheden van het concrete geval".

78. Daartegen zou kunnen worden aangevoerd dat de nationale regeling ook dan niet in overeenstemming is met artikel 14 van richtlijn 2004/48: volgens deze bepaling moet de in het gelijk gestelde partij de redelijke gerechtskosten vergoed krijgen, „tenzij de billijkheid zich daartegen verzet", terwijl – zoals de verwijzende rechter opmerkt – § 97a, lid 3, UrhG de regel juist omkeert.

79. Mijns inziens volstaat een dergelijk bezwaar niet om de nationale regel buiten toepassing te laten, indien deze regel in overeenstemming met het Unierecht kan worden uitgelegd, zodat de uitkomst van de regel uiteindelijk strookt met het door het Unierecht voorgeschreven resultaat.

80. Het beroep op de billijkheid, dat in beide bepalingen (§ 97a, lid 3, UrhG en artikel 14 van richtlijn 2004/48) voorkomt, biedt de nationale rechter de mogelijkheid om de verhaalbare honoraria naar boven bij te stellen, indien de strikte toepassing van de nationale regel tot gevolg zou hebben dat die honoraria slechts zouden kunnen worden vergoed tot een bedrag dat aanzienlijk lager is dan wat redelijk en evenredig is.

81. Volgens mij verklaart de Commissie dan ook terecht dat „[…] § 97a UrhG de nationale rechter voldoende manoeuvreerruimte laat om in elk concreet geval te beoordelen of de feiten van het geschil de toepassing van de grens onbillijk maken". [35]

82. De verwijzende rechter staat dus voor een dubbele controle, die niet door het Hof kan worden verricht:

– In de eerste plaats moet hij nagaan of de plafonnering van de waarde van de vordering in die omstandigheden tot gevolg heeft dat de op de inbreukmaker verhaalbare advocatenkosten aanzienlijk lager zijn dan het gangbare (of gemiddelde) tarief voor buitengerechtelijke aanmaningen.

– Indien dit het geval is, kan hij in de tweede plaats om redenen van billijkheid het bedrag van de advocatenkosten verhogen tot een redelijk en evenredig niveau.

83. Bij deze beoordeling staat niets eraan in de weg dat de verwijzende rechter rekening houdt met de gevolgen van onder andere de factoren die hij zelf in het tweede deel van de tweede prejudiciële vraag vermeldt: „de recente aard van het werk, de duur van de publicatie" of de omstandigheid dat de inbreuk bestond in de beschikbaarstelling van een beschermd werk aan het publiek „door het te plaatsen op een vrij toegankelijk online uitwisselingsplatform zonder digital rights management waar alle leden het gratis kunnen downloaden".

[34] In de onderhavige zaak betoogt Koch Media dat zij haar advocaten het strikte honorarium moet betalen dat is berekend over het werkelijke bedrag van de vordering (20 000 EUR), terwijl zij slechts het deel vergoed zal krijgen dat overeenkomt met de waarde van 1 000 EUR.

[35] Punt 33 van haar schriftelijke opmerkingen.

V. Conclusie

84. Gelet op het voorgaande geef ik het Hof in overweging om de prejudiciële vragen van het Landgericht Saarbrücken te beantwoorden als volgt:

„1) Artikel 14 van richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten moet aldus worden uitgelegd dat het ook betrekking heeft op de kosten (honoraria) voor de bijstand van een advocaat die voor een houder van intellectuele-eigendomsrechten zijn ontstaan om een inbreukmaker aan te manen om de inbreuk op die rechten te staken, wanneer er sprake is van een buitengerechtelijke stap die voorafgaat aan de instelling van een rechtsvordering met hetzelfde doel.

2) Artikel 14 van richtlijn 2004/48 moet aldus worden uitgelegd dat het niet in de weg staat aan een nationale regeling waarbij, voor de berekening van de op de inbreukmaker verhaalbare honoraria voor de bijstand van een advocaat bij de buitengerechtelijke aanmaning tot staking, de waarde van de vordering wordt geplafonneerd tot 1 000 EUR wanneer de inbreuk op de rechten is gepleegd door een natuurlijke persoon voor doeleinden die buiten zijn bedrijfs- of beroepsactiviteit vallen, mits de nationale regeling de rechter toestaat in een concreet geval om redenen van billijkheid van deze plafonnering af te wijken.

3) Om te bepalen of de op de inbreukmaker verhaalbare honoraria voor de bijstand van een advocaat redelijk en evenredig zijn, moet de rechter alle relevante factoren in acht nemen. Daarbij kan het onder meer gaan om de recente aard van het beschermde werk, de duur van de publicatie en de omstandigheid dat de inbreuk bestond in de beschikbaarstelling van dat beschermde werk aan het publiek door het te plaatsen op een vrij toegankelijk online uitwisselingsplatform zonder digital rights management waar het gratis kan worden gedownload.”